



Briuselis, 2026 m. birželio 9 d.
(OR. en)

10269/26

Tarpinstitucinė byla:
2026/0137 (NLE)

SOC 375
EMPL 199
ECOFIN 788
EDUC 256

PRIDEDAMAS PRANEŠIMAS

| | |
|---------------------|---|
| nuo: | Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ |
| gavimo data: | 2026 m. birželio 3 d. |
| kam: | Europos Sąjungos Tarybos generalinei sekretorei Thérèse BLANCHET |
| Komisijos dok. Nr.: | COM(2026) 510 final |
| Dalykas: | Pasiūlymas TARYBOS SPRENDIMAS dėl valstybių narių užimtumo politikos gairių |

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2026) 510 final.

Pridedama: COM(2026) 510 final



EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2026 06 03
COM(2026) 510 final

2026/0137 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl valstybių narių užimtumo politikos gairių

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

Sutartyje dėl Europos Sąjungos veikimo reikalaujama, kad valstybės narės savo ekonominę politiką ir užimtumo skatinimą turėtų laikyti bendro intereso reikalu ir savo veiksmus koordinuotų Taryboje. Taryba turi priimti užimtumo gaires (148 straipsnis), atitinkančias bendras ekonominės politikos gaires (121 straipsnis).

Bendrų ekonominės politikos gairių galiojimas yra nuolatinis, o užimtumo gairės turi būti rengiamos kasmet. Abejos gairės priimtos 2010 m. bendrai (kaip integruotas dokumentų rinkinys), jomis grindžiama strategija „Europa 2020“. 2015 m. priimtos peržiūrėtos integruotos gairės. Dėl užimtumo gairių nuo 2018 m. susiformavo praktika, pagal kurią jos kas antrus metus išsamiai atnaujinamos (tai apima tiek konstatuojamąsias dalis, tiek pačias gaires), o kiekvienais tarpiniais metais pertvarkomos (atnaujinant konstatuojamąsias dalis, tačiau pačių gairių nekeičiant). 2024 m. gairės išsamiai atnaujintos, o 2025 m. pertvarkytos. Todėl šiais metais atnaujinamos ir pačios gairės, ir konstatuojamosios dalys. Į gaires įtraukti nauji elementai, visų pirma susiję su: i) darbo vietų kokybe (susiję su 2025 m. gruodžio mėn. Komisijos pristatytomis Kokybiškų darbo vietų kūrimo gairėmis ir Užimtumo komiteto (EMCO) darbu dėl įvairių darbo vietų kokybės aspektų ir susijusios stebėsenos sistemos); ii) įgūdžiais ir švietimu (pagal naująją Tarybos rekomendaciją dėl žmogiškojo kapitalo, kurią Komisija pateikė 2025 m. lapkričio mėn. ir Taryba priėmė 2026 m. kovo mėn.) ir iii) skurdo mažinimu ir socialine įtrauktimi (pagal 2026 m. gegužės mėn. Komisijos pateiktą kovos su skurdu strategiją). Be to, gairės gerokai supaprastintos, kad būtų išvengta pasikartojimų ir siekiant didesnio aiškumo. Konstatuojamosios dalys taip pat atnaujintos atsižvelgiant į dabartines socialines ir ekonomines aplinkybes ir naujausias politikos iniciatyvas.

Užimtumo gairės drauge su bendromis ekonominės politikos gairėmis buvo pristatytos Tarybos sprendime dėl valstybių narių užimtumo politikos gairių (Integruotų gairių II dalis); jos suteikia pagrindą konkrečioms šalims skirtoms rekomendacijoms atitinkamose srityse.

Peržiūrėtos šios užimtumo gairės:

5-oji gairė. Darbo jėgos paklausos didinimas

6-oji gairė. Darbo jėgos pasiūlos didinimas ir galimybių įsidarbinti, mokymosi visą gyvenimą siekiant įgyti įgūdžių ir kompetencijų gerinimas

7-oji gairė. Darbo rinkų veikimo gerinimas ir socialinio dialogo veiksmingumo didinimas

8 gairė. Lygių galimybių visiems skatinimas, socialinės įtraukties didinimas, skurdo prevencija ir kova su juo

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl valstybių narių užimtumo politikos gairių

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 148 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę ⁽¹⁾,

atsižvelgdama į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽²⁾,

pasikonsultavusi su Regionų komitetu,

atsižvelgdama į Užimtumo komiteto nuomonę ⁽³⁾,

kadangi:

- 1) valstybės narės ir Sąjunga sieks parengti suderintą užimtumo strategiją, skirtą visų pirma kvalifikuotai, tinkamai parengtai, gebančiai prisitaikyti darbo jėgai bei įtraukioms ir atsparioms darbo rinkoms skatinti, kad būtų pasiekti Europos Sąjungos sutarties (toliau – ES sutartis) 3 straipsnyje nustatyti visiško užimtumo ir socialinės pažangos, taip pat subalansuoto ekonomikos augimo tikslai. Valstybės narės užimtumo skatinimą turėtų laikyti bendro intereso klausimu ir savo veiksmus šiuo atžvilgiu turėtų koordinuoti Taryboje;
- 2) Sąjunga turi kovoti su socialine atskirtimi ir diskriminacija bei skatinti socialinį teisingumą ir apsaugą, moterų ir vyrų lygybę, kartų solidarumą ir vaiko teisių apsaugą, kaip nustatyta ES sutarties 3 straipsnyje. Nustatydama ir įgyvendindama savo politiką ir veiklą, Sąjunga turi atsižvelgti į reikalavimus, susijusius su didelio užimtumo skatinimu, tinkamos socialinės apsaugos užtikrinimu, kova su socialine atskirtimi, taip pat aukšto lygio švietimu, mokymu ir žmonių sveikatos apsauga, kaip nustatyta Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 9 straipsnyje;
- 3) vadovaudamasi SESV ir atsižvelgdama į Europos semestrą, Sąjunga parengė ir įgyvendino integruotą ekonominių ir užimtumo politikos priemonių derinimo sistemą ⁽⁴⁾. Europos semestras suderintas su konkurencingumo kelrodžiu, kuriuo nustatoma konkurencingumo didinimo sistema mažinant inovacijų atotrūkį, mūsų ekonomikos priklausomybę nuo iškastinio kuro, mažinant pernelyg didelę priklausomybę ir didinant saugumą. Kelrodyje prie horizontaliųjų įgalinančių priemonių priskiriami

¹ 2026 m. [DATA nepaskelbta] nuomonė (dar nepaskelbta *Oficialiajame leidinyje*).

² 2026 m. [DATA nepaskelbta] nuomonė (dar nepaskelbta *Oficialiajame leidinyje*).

³ 2026 m. [DATA nepaskelbta] nuomonė (dar nepaskelbta *Oficialiajame leidinyje*).

⁴ 2024 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/1263 dėl veiksmingo ekonominės politikos koordinavimo ir daugiašalės biudžeto priežiūros, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1466/97, (OL L, 2024/1263, 2024 4 30, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj>).

įgūdžiai, kokybiškos darbo vietos ir socialinis teisingumas. Į Europos semestrą taip pat įtraukti 2017 m. lapkričio mėn. Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos paskelbto Europos socialinių teisių ramsčio principai ⁽⁵⁾. Jis grindžiamas socialinių rodiklių suvestine kaip stebėsenos priemone. Socialinių rodiklių suvestine taip pat remiamasi analizuojant aukštynkryptei socialinei konvergencijai Sąjungoje kylančią riziką ir iššūkius pagal socialinės konvergencijos sistemą ⁽⁶⁾. Europos semestre numatytas glaudus bendradarbiavimas su socialiniais partneriais, pilietine visuomene ir kitais suinteresuotaisiais subjektais. Semestrą taip pat papildo Skaitmeninio dešimtmečio politikos programos valdymas ir rekomendacijos;

- 4) kaip šios sistemos dalis, šio sprendimo priede išdėstytos valstybių narių užimtumo politikos gairės (toliau – užimtumo gairės) ir Tarybos rekomendacijoje (ES) 2015/1184 ⁽⁷⁾ nustatytos valstybių narių ir Sąjungos ekonominės politikos bendros gairės sudaro integruotas gaires. Užimtumo gairėmis, atspindinčiomis valstybių narių tarpusavio priklausomybę, turi būti vadovujamasi įgyvendinant politiką valstybėse narėse ir Sąjungoje. Taip suderinus Sąjungos ir nacionalinę politiką sukuriamas tinkamas ekonominės, užimtumo ir socialinės politikos priemonių rinkinys. Šios priemonės turėtų turėti teigiamą šalutinį poveikį darbo rinkoms ir visai visuomenei, taip pat stiprinti ekonominę ir socialinę atsparumą, be to, jomis turėtų būti veiksmingai reaguojama į vidutinės trukmės ir ilgalaikius iššūkius, įskaitant poreikį stiprinti konkurencingumą, inovacijas ir našumą bei Sąjungos strateginę savarankiškumą. Sąjungos ir valstybių narių ekonominė ir užimtumo politika turėtų būti derinama su sąžiningu Sąjungos perėjimu prie neutralaus poveikio klimatui, aplinkos atžvilgiu tvarios ir skaitmeniniu požiūriu suverenios ekonomikos;
- 5) užimtumo gairės dera su 2024 m. balandžio 30 d. įsigaliojusia peržiūrėta Sąjungos ekonomikos valdymo sistema ⁽⁸⁾ ir galiojančiais Sąjungos teisės aktais bei Sąjungos iniciatyvomis. Tai, be kita ko, 2025 m. kovo 5 d. Komisijos komunikatas dėl įgūdžių sąjungos ⁽⁹⁾ ir 2026 m. gegužės 6 d. komunikatas „Europos Sąjungos kovos su skurdu strategija: skurdo mažinimas ir prevencija nuo vaikystės iki senatvės“ ir 2026 m. kovo 9 d. Tarybos rekomendacija dėl žmogiškojo kapitalo Europos Sąjungoje;
- 6) Europos socialinių teisių ramsčio dokumente nustatyta dvidešimt principų ir teisių, kuriais siekiama remti gerai veikiančias ir sąžiningas darbo rinkas bei socialinės gerovės sistemas. Jie suskirstyti pagal lygių galimybių ir galimybės įsidarbinti, tinkamų darbo sąlygų, socialinės apsaugos ir įtraukties temas. Šie principai ir teisės suteikia Sąjungai strateginę kryptį. Europos socialinių teisių ramstis ir prie jo pridedama socialinių rodiklių suvestinė taip pat yra gairės, kaip per Europos semestrą stebėti valstybių narių užimtumo, įgūdžių ir socialinės srities veiklos rezultatus ir aukštynkryptę socialinę konvergenciją Sąjungoje. Ramsčiu skatinamos nacionalinio, regioninio ir vietos lygmens reformos ir investicijos, kad šiuolaikinėje ekonomikoje būtų lengviau suderinti socialinį ir rinkos aspektus;

⁵ Tarpinstitucinė deklaracija dėl Europos socialinių teisių ramsčio (OL C 428, 2017 12 13, p. 10).

⁶ Žr. 2024 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2024/1263 3 straipsnio 3 dalies b punktą ir 8 konstatuojamąją dalį.

⁷ 2015 m. liepos 14 d. Tarybos rekomendacija (ES) 2015/1184 dėl valstybių narių ir Europos Sąjungos ekonominės politikos bendrų gairių (OL L 192, 2015 7 18, p. 27).

⁸ 2024 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/1263 dėl veiksmingo ekonominės politikos koordinavimo ir daugiašalės biudžeto priežiūros, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1466/97, (OL L, 2024/1263, 2024 4 30, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj>).

⁹ COM(2025) 90 *final*.

- 7) 2021 m. kovo 4 d. Komisija pateikė Europos socialinių teisių ramsčio įgyvendinimo veiksmų planą. Jame paskelbti plataus užmojo, bet realistiški pagrindiniai 2030 m. Sąjungos tikslai dėl užimtumo (bent 78 proc. 20–64 m. amžiaus gyventojų turėtų dirbti), įgūdžių (bent 60 proc. visų suaugusiųjų kasmet turėtų dalyvauti mokymuose) ir skurdo mažinimo (skurdo ar socialinės atskirties rizika turėtų kilti bent 15 mln. mažiau žmonių, įskaitant 5 mln. vaikų) (toliau – Sąjungos pagrindiniai tikslai iki 2030 m.). Į planą taip pat įtraukti papildomi tarpiniai tikslai ir peržiūrėta socialinių rodiklių suvestinė. Sąjungos pagrindinius tikslus iki 2030 m. valstybių ar Vyriausybių vadovai palankiai įvertino 2021 m. gegužės mėn. Porto socialinių reikalų aukščiausiojo lygio susitikime ir 2021 m. birželio mėn. Europos Vadovų Tarybos susitikime. Pasitelkus juos kartu su socialinių rodiklių suvestine kaip Europos semestro politikos koordinavimo sistemos dalį bus galima stebėti pažangą įgyvendinant Europos socialinių teisių ramsčio principus. Šiomis aplinkybėmis valstybės narės, be kita ko, nustatė plataus užmojo nacionalinius tikslus, kurie, tinkamai atsižvelgiant į kiekvienos valstybės narės pradinę padėtį, turėtų būti tinkamas indėlis siekiant Sąjungos pagrindinių tikslų iki 2030 m.;
- 8) Europos socialinių teisių ramsčio įgyvendinimas ir pažanga siekiant Sąjungos ir nacionalinių pagrindinių tikslų iki 2030 m. stebimi bendroje užimtumo ataskaitoje, kurią Taryba priėmė 2026 m. kovo mėn., ir integruojami į Europos semestro stebėsenos priemones. Bendroje užimtumo ataskaitoje pateikiama šalių galimos rizikos aukštynkryptei socialinei konvergencijai pagal socialinės konvergencijos sistemą pirmojo etapo analizė. Šioje sistemoje nurodomos valstybės narės, kuriose gali kilti rizika, kuri turi būti išnagrinėta atliekant išsamesnę antrojo etapo analizę;
- 9) integruotos gairės yra konkrečioms šalims skirtų rekomendacijų, kurias Taryba pateikia valstybėms narėms Europos semestro kontekste, pagrindas. Nors integruotos gairės yra skirtos valstybėms narėms ir Sąjungai, jos turėtų būti įgyvendinamos bendradarbiaujant su visomis nacionalinėmis, regioninėmis ir vietos valdžios institucijomis, glaudžiai įtraukiant parlamentus, socialinius partnerius ir pilietinės visuomenės atstovus. Vykdamas darbo rinkos ir socialines reformas turėtų būti atsižvelgiama į nacionalinę socialinio dialogo ir kolektyvinių derybų praktiką, taip pat į socialinių partnerių savarankiškumą. Socialinio dialogo svarba sprendžiant darbo rinkos uždavinius buvo dar kartą patvirtinta 2024 m. „Val Duchesse“ aukščiausiojo lygio susitikime ir 2025 m. kovo mėn. pasirašytame Europos socialinio dialogo pakte;
- 10) valstybės narės turėtų visapusiškai pasinaudoti esamu ES finansavimu, visų pirma „Europos socialiniu fondu +“ ir Socialiniu klimato fondu, ir skatinti kokybišką užimtumą ir įgūdžius, kovoti su skurdu ir remti užimtumo ir socialines reformas bei investicijas. Tai apima kovą su socialine atskirtimi, kovą su diskriminacija, prieinamumo ir įtraukties užtikrinimą, taip pat darbo jėgos kvalifikacijos kėlimo ir perkvalifikavimo galimybių, mokymosi visą gyvenimą ir kokybiško švietimo bei mokymo visiems skatinimą. Finansavimo laikotarpiu po 2027 m. nacionalinės ir regioninės partnerystės planais (NRPP) bus toliau skatinamos ir stiprinamos integruotos pastangos šiose srityse. Rengiant NRPP turėtų būti remiamasi užimtumo gairėmis. Atsižvelgiant į visa apimančius Sąjungos priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo tikslus, Socialinis klimato fondas ⁽¹⁰⁾ bus labai svarbus tenkinant

¹⁰ 2023 m. gegužės 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2023/955, kuriuo įsteigiamas Socialinis klimato fondas ir iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2021/1060, (OL L 130, 2023 5 16, p. 1–51).

pažeidžiamų namų ūkių, pažeidžiamų transporto naudotojų ir pažeidžiamų labai mažų įmonių poreikius;

- 11) Užimtumo komitetas ir Socialinės apsaugos komitetas, vadovaudamiesi savo atitinkamais SESV nustatytais įgaliojimais, turėtų stebėti, kaip, atsižvelgiant į užimtumo gaires, įgyvendinama atitinkama politika. Šie komitetai ir Tarybos parengiamieji organai, įtraukti į ekonominės ir socialinės politikos koordinavimą, turėtų glaudžiai bendradarbiauti tarpusavyje. Europos Parlamentas, Taryba ir Komisija turėtų tęsti dialogą politikos klausimais, visų pirma dėl užimtumo gairių;
- 12) buvo pasikonsultuota su Socialinės apsaugos komitetu,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Priimamos priede išdėstytos valstybių narių užimtumo politikos gairės (toliau – užimtumo gairės). Užimtumo gairės yra integruotų gairių dalis.

2 straipsnis

Valstybės narės atsižvelgia į užimtumo gaires savo užimtumo politikoje ir reformų programose, apie kurias pranešama pagal SESV 148 straipsnio 3 dalį.

3 straipsnis

Šis sprendimas skirtas valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu
Pirmininkas / Pirmininkė